

נתיבות יזש

והוא מאמרים יקרים, שיחות מוסר וחזיון משובבי
לב ונפש, שנאמרו בפני תלמידים מקשיבים בקול
חוצב להבות אש קודש, ושאתו כשאת האר"י החי,
להנחילם נתיבות דעת התורה ועבודת השי"ת על
פרשת השבוע

ע"י מרן רבינו
הגאון רבי **אברהם יוסף ראזענבלום** זצוקלה"ה
ראש ישיבת שערי יושר

נצבים וילך תשפ"ו
"ולא אתכם לבדכם" - הברית שכרתנו עם השי"ת
כח קול השופר - ובענין לימוד תורה בטהרה
שנה ח' • גליון תי"ג

מי שיש בידו חידו"ת או טעיפס של
רבינו, וכן מי שרוצה לנדב גליון של
תורת רבינו - נא להתקשר למספר:
EXT 9 1-718-854-2290 או לפקס:
1-718-705-8608

**אפשר לשמוע השיחה הנדפסת
בנתיבות יושר של כל שבוע במספר:
1-718-559-6660**

כל הזכויות שמורות

למערכת חידו"ת של רבינו
ישיבת שערי יושר

בהוצאת מכון "שם עולם"

מכון לחקר כתבי יד - קורות קהילות ואישים

רח' שחל 5, בני ברק

טל: 03-5701977 פקס: 03-5701967

תוכן הענינים

נצבים תשמ"ט

"ולא אתכם לבדכם" – הברית שכרתנו עם השי"ת

ה	כולם נכנסו יחד לברית
ה	להתבונן שאנו עצמנו נכללים בכריתת הברית
ו	אסור להסיח דעת מהברית
ו	לשהות בצילו של מרן החת"ס
ו	דיבורים בזילות אל עבר הצדיק
ז	חוצפה וגאווה כלפי שמיא
ז	כריתת ברית קשה ביותר
ז	בכל הגליות נשוב בתשובה
ח	לא לשקוע בתוך הטבע
ח	נמליכין ומתברכין מהסנהדרין
ט	הסכנה בהנהגת הטבע
ט	היצה"ר אורב לבעלי רישיון
י	ע"י שמשוקעים בטבע שוכחים הברית
י	גודל הזהירות מפני החמס
י	בכל העשרה דורות חיו חיים טובים
י	לא הרגישו שמגיע להם מכול
יא	לנצל ימי התשובה באופן הראוי
יא	'עול תורה'
יא	תרת י דסתרי
יב	לחיות עם כריתת ברית
יב	פריקת עול - סתירה לכל המהות של ימי הדין
יב	לקבל על עצמו החלטות טובות

ערב ר"ח אלול תשמ"ז

בח קול השופר

שיחה לבני תורה, ובסופו דברי חיזוק לעמלי תורה מתוך

הדחק,

ובענין לימוד ת"ת במהרה ללא תערוכת זרה

מלכיות וזכרונות על ידי השופר	טז
כוח השופר כשעלה משה לקבל לוחות שניות	טז
שני הכוחות שיש בקול השופר	טז
ההכרה בכוח קול השופר	יז
כוח קול השופר כשעלה משה למרום	יז
העת רצון שיש בעת התחדשות המלוכה	יח
חסד ה' שיום הדין הוא ביום התחדשות המלוכה	יט
ואביתה תהלתם של ישראל על אף שפל מצבם	יט
חשיבותם של ישראל - מצד שהם בעלי בחירה	כא
דברי חיזוק לעמלי תורה מתוך הדחק	כב
לימוד התורה בטהרתה ללא תערוכת זרה	כג
מעלת הבן תורה	כה

נצבים תשמ"ט

"ולא אתכם לבדכם" – הברית שכרתנו עם השי"ת

שאנו מהדורות הבאים אחריהם, נמצאים בתוך כריתת הברית הזו, שכולנו נכנסנו באותה ברית שהיה בעבר הירדן, כמו שנאמר 'לעברך בברית ה' אלוקיך ובאלתו אשר ה' אלוקיך כורת עמך היום'. והכוונה שברית זו נכרתה עם כל יחיד ויחיד מבני ישראל.

אַתֶּם נִצְבִּים הַיּוֹם כְּלָכֶם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם רִאשֵׁיכֶם שְׂבִיטֵיכֶם זִקְנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל. טַפְכֶּם נְשִׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ מֵחֹטֵב עֲצִיף עַד שֹׂאֵב מִיָּמִיף. לְעִבְרְךָ בְּבְרִית ה' אֱלֹהֶיךָ וּבְאַלְתּוֹ אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ בְּרִית עִמָּךְ הַיּוֹם (דברים כט, ט-יא).

להתבונן שאנו עצמנו נכללים

בכריתת הברית

צריכים אנו לדעת זאת, שכל אחד ואחד מאתנו נוגע ובעל דברים לברית הזו, שכן עם כל אחד מאתנו נכרת הברית הזו.

בהמשך הפסוקים נאמר (שם,

יח), **וְהָיָה בְּשִׁמְעוֹ אֶת דְּבָרֵי הָאֱלֹהִים הַזֵּאת וְהִתְבָּרַךְ בְּלִבּוֹ לֵאמֹר שְׁלוֹם יְהוָה לִי כִּי בִשְׁרֹוֹת לְבִי אֵלַי לְמַעַן סְפוֹת הָרֹוּ אֶת הַצִּמְאָה. מִי שֶׁלֹא יִשִּׁים לִיבוֹ לְבְרִית שֶׁנִּכְנַס בָּהּ, מֵה נֹאמַר עֲלָיו, לֹא יֵאבֶה ה' סֶלַח לוֹ כִּי אֲזַיְעֲשֵׁן אִף ה' וְקִנְאָתוֹ בְּאִישׁ הַהוּא וּרְבִיעָה בּוֹ כָּל הָאֱלֹהִים הַתְּתוּבָה בִּסְפָר הַזֶּה וּמִחָה ה' אֶת שְׁמוֹ מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם** (שם, יט).

כולם נכנסו יחד לברית

משה רבינו הכניס בברית ובשבועה כל איש ישראל, וכלל בתוכם גם את העבדים והגרים, והכניסם בברית ובשבועה, שכן פירושו של 'אֱלֹהֵי הוּא שְׁבוּעָה.

בהמשך הפסוקים נאמר (שם,

יג-יד), **וְלֹא אִתְּכֶם לְבַדְכֶּם אֲנִי בְרִית אֶת הַבְּרִית הַזֵּאת וְאֶת הָאֱלֹהִים הַזֵּאת. כִּי אֶת אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פֶה עִמָּנוּ עַמֵּד הַיּוֹם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֶת אֲשֶׁר אֵינָנו פֶּה עִמָּנוּ הַיּוֹם.**

ופירש רש"י, 'ואת אשר איננו פה, ואף עם דורות העתידים להיות'. היינו שגם אנו,

אסור להסיח דעת מהברית

כוונת הדברים כך הוא, דהנה מי שנכנס בברית עם השני ונעשה עמו בעל ברית, לא יעלה על הדעת שיסיח דעתו מהברית, כי מי שהסיח דעתו מהברית ששיעבד עצמו בה מתוך אלה ושבועה, אינו יכול לשכוח ברית זו!?

אכן מי שמסיח את דעתו מהברית שכרת השי"ת עם בני ישראל, הרי הוא בכלל מה שנאמר 'והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי כי בשירות לבי אלך'.

השי"ת העמיד גם אותנו בברית זו, השי"ת כרת הברית גם עם הדורות העתידיים לבוא, ואנו בכלל הדורות הללו, **אנו בני הברית של השי"ת!!!**

לשהות בצילו של מרן החת"ס

למה הדבר דומה, לאחד שזוכה לשהות בצילן של צדיקים. לדוגמא, מי שזוכה לשהות בצילו של ה'חתם סופר', ונראים שם אנשים שאינם מתייחסים כלל לעובדא שהם עומדים במחיצת צדיק נשגב זה.

גם בהיותם בקרבת הצדיק ממש, דיבורם והנהגתם הוא כאילו שהם נמצאים בתוך ביתם, כיצד היינו דנים אנשים אלו?!

דיבורים בזילות אל עבר הצדיק

הבה ונתאר לעצמינו, אילו היינו נמצאים בבית מדרשו של ה'חתם סופר', ובשבת לאחר תפילת מוסף היינו רואים איך שראובן ניגש לשמעון ושואלו בשלומם בקול גדול, וממשיך לשאול האם הכין קוגל טוב, כדבר איש פשוט אל רעהו, והיה ממשיך לשאול אותו כיצד עבר עליו ימות השבוע, ולהיכן הוא יוצא בימות הקיץ.

אז היה ניגש אחד לה'חתם סופר' לדבר בלשון גסה זו, וכמו שניגש לדבר עם שמעון כך היה ניגש לדבר גם עם ה'חתם סופר'.

הכוונה שלו איננו לפגוע חלילה בכבודו, אלא שהיה מדבר עמו בלשון פשוטה כמו שהיה דיבורו עם שמעון, 'גוט שבת, וואס מאכסטו', האם הכנת קוגל טוב, להיכן אתה יוצא בימות הקיץ.

מה היינו אומרים על איש זה, בוודאי היינו אומרים

שמעשה זה הוא חוצפה וגאווה, חוצפה מאוסה וגאווה מאוסה.

חוצפה וגאווה כלפי שמיא

אם כן יש לנו להתבונן, הלא השי"ת כרת עמנו ברית, ואם האדם אינו משים אל ליבו דבר זה, וכל התנהגותו הוא כמו אדם שלא היה אצלו כריתת הברית, כמה חוצפה וגאווה יש במעשה זה כלפי שמיא.

רק שהסיבה שלא מתייחסים לדבר זה אינו בא חלילה מחמת הרצון להתגאות או מחמת חוצפה. אלא שזה דומה לאותו מתפלל בבית מדרשו של ה'חתם סופר', שאין לו שום כוונה לבזות את החתם סופר, או להתנשאות שהוא שווה ערך עם ה'חתם סופר', אלא שהוא איש שמדבר עם כל אחד בשווה, 'א' היימישער פרייליכער מענטש', ובאופן זה הוא מדבר עם אחרים.

האם יוכל לתרץ עצמו בתירוץ זה. הלא סוף סוף נהג עם ה'חתם סופר' בהנהגה של חוצפה וגאווה. עצם דבר זה, שהוא מתייחס לה'חתם סופר' בפשטות ובקלילות, אין לך עזות וגאווה גדולה מזו, שהרי זה פעולות של חוצפה וגאווה.

ואפילו שאינו מבין גודל הפגם שעשה או שבכלל עשה כן מחמת שכחה, אך הפעולות נשארים פעולות של עזות וחוצפה. ובוודאי שכל אלו שהיו רואים את הנהגתו לא היו נותנים לו להמשיך בהנהגתו, והיו מרחיקים אותו מלפני ה'חתם סופר'.

כריתת ברית קשה ביותר

יש לנו להתבונן, השי"ת כרת ברית עם כל אחד מאתנו, וזה היה כריתת ברית קשה ביותר, שהשי"ת הראה לבני ישראל שבזה תלוי החיים והמוות, והראה לבני ישראל את כל הצ"ח קללות.

מי שאינו מתייחס לדבר זה, כמה השחתה יש בהנהגה זו, ועל הנהגה זו נאמר 'לא יאבה ה' סלוח לו', כשהאדם נוהג כאילו לא היה כאן שום כריתת ברית, על זה נאמר 'לא יאבה ה' סלוח לו'.

בכל הגליות נשוב בתשובה

בהמשך הפרשה נאמר (דברים ל, א), 'והיה כי יבואו עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה אשר נתתי לפניך והשבות אל לבבך בכל הגוים אשר הדיחק

והנה מצאנו בחז"ל (ברכות ג:), לגבי דוד המלך, 'כיון שעלה עמוד השחר, נכנסו חכמי ישראל אצלו, אמרו לו, אדונינו המלך, עמך ישראל צריכין פרנסה. אמר להם, לכו והתפרנסו זה מזה. אמרו לו, אין הקומץ משביע את הארי ואין הבור מתמלא מחוליתו. אמר להם, לכו ופשטו ידיכם בגדוד. מיד יועצים באחיתופל ונמלכין בסנהדרין ושואלין באורים ותומים'.

מבואר, שכאשר היו יוצאים למלחמה היו שואלים בעצת אחיתופל, לשאול ממנו דרכי המלחמה ואם כדאי לצאת עכשיו למלחמה, ומהו זמן המלחמה. וכמו שפירש רש"י, יועצים באחיתופל איזה הדרך ילכו, והיאך יציבו מצב ומשחית, וטכסיסי מארב מלחמה, והיו ממנים שר צבא, שזה היה הנהגה בדרך הטבע.

נמלכין ומתברכין מהסנהדרין

לאחר מכן היו נמלכין בסנהדרין. ופירש רש"י, 'נוטלין מהם רשות, כדי שיתפללו עליהם'. היינו שלאחר שהעמידו את דרך המלחמה בדרך הטבע, רק אז היו

ה' אלוֹקִיךָ שמה', שכשישובו בני ישראל בתשובה בהיותם בגלות. 'ושבת עד ה' אלוֹקִיךָ ושמעת בקולו ככל אשר אנכי מצוך היום אתה ובניך בכל לבבך ובכל נפשך'.

התורה מבטיחה לנו בזה, שבכל הגלויות שיעברו בני ישראל, ישובו בני ישראל בתשובה, והשי"ת יקבלם בתשובה, כמו שאמר במפורש 'ושב ה' אלוֹקִיךָ את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלוֹקִיךָ שמה'.

על האדם לזכור תמיד את הברית שהעבירנו בו השי"ת, 'לעברך בברית ה' אלוֹקִיךָ ובאלתו'. האדם שצריך שיחיה בו תמיד כריתת הברית שכרת השי"ת עמנו, עם כל השבועות והקללות.

על האדם מוטל החוב לשים אל ליבו לכל כריתת הברית. וכאשר האדם אינו שם אל ליבו לברית זו, אזי חלילה 'לא יאבה ה' סלוח לו'.

לא לשקוע בתוך הטבע

השי"ת העמיד אותנו בעולם הטבע, כי זהו רצון הבורא שהעולם הזה יהיה מכוסה עם הטבע, ושהאדם יעסוק בטבע.

כשארם הולך אחרי דרך הטבע, ממילא יש חשש

שימשך אחרי חמדות ותאוות העולם הזה. שבעולם הזה יש 'קאר'ס', ויש 'פאליטיק', ועוד כל מיני ענינים של הנאות וחמדות העולם הזה הפתוחים בפני כל אחד ואחד.

היצה"ר אורב לבעלי רישיון

כשארם שוכר לעצמו רכב 'קאר' הרי הוא יכול

לעשות כל דבר אסור, ובעצם גם אינו זקוק שיהיה לו קאר, ודי לו בזה שלחבירו יש קאר או ליינסס [=רישיון לנהיגה בקאר].

האמת הוא שהאדם קרוב מאוד להיכשל בכל דבר אסור,

שיכול אחד להתוועד בטעלעפאן או להיפגש ברחוב עם איזה יונגאטש שלא הצליח בלימודיו בישיבה, שעבור כמה דאלער'ס ישכרו לעצמ קאר, ועל ידי כן יהיה כל הגיהנם פתוחה לפניהם, לפי שיש לו שייכות לחבר רע, ובשעה שנמצאים בקאר מסתכלים במקומות האסורים ומדברים דיבורים אסורים והולכים למקומות אסורים.

ניגשים לסנהדרין לבקש מהם שיתפללו עליהם.

כן מיוסד עולם העשייה. מצד אחד צריך האדם להעמיד את דרכיו על דרך הטבע, אמנם מצד שני צריכים לזכור שהכל ביד ה', ולכן הוא זקוקים לתפילה ולרחמי שמים שיצליח בכל דרכיו.

רצון הבורא הוא שהנהגת האדם בעולם הזה תהיה מתוך הטבע, ושהאדם ישמור עצמו באופן הזה של דרך הטבע.

מחמת זה שרצון השי"ת הוא שהנהגה בעולם הזה תהיה בדרך הטבע, לכן יתכן שהאדם יהיה משוקע בדרך הטבע, ויבוא לשכוח שהנהגת כל העולם הוא ביד ה' ובהשגחת הבורא, ושצריכים לרחמי שמים על כל צעד ושעל.

הסכנה בהנהגת הטבע

על כן יש סכנה בהנהגת הטבע, שהנהגה זו תמשוך ותגרור את האדם לתוך הטבע, עד שישכח שיש הנהגה אחרת מלבד דרך הטבע.

ע"י שמשוקעים בטבע שוכחים הברית

מצב זה נמשך במשך עשרה דורות, מאדם ועד נח.

בכל העשרה דורות חיו חיים טובים

והנה בכל הדורות הללו שבני האדם גנבו וגזלו זה את זה, במשך מאות שנים, חיו כל בני האדם חיים טובים ומאושרים.

אם היה מגיע מאן דהו והיה מתבונן אז בדורות ההם, היה רואה רק איך שכולם מאריכים ימים, שחיים שמונה מאות ותשע מאות שנים, ועולם כמנהגו הולך, שהיום אינו יותר גרוע ממה שהיה אמש, וגם בשנה הבאה לא יהיה יותר גרוע ממה שהוא היום, וגם כעבור מאה שנה לא נעשה המצב יותר גרוע.

לא הרגישו שמגיע להם מבול

הם לא ידעו ולא הרגישו שמתקרב אליהם המבול, שמתקרב אסון על כל היקום. הם חיו במצב שנדמה היה להם שכל הימים שווים לטובה, היום ואתמול ומחר, הם לא ידעו שהמבול עומד לבוא עליהם, אבל למעשה נגזר עליהם מבול.

ועל מה נגזר המבול, נאמר (בראשית ו, יג), 'קץ כל בשר

לכל זה מגיעים על ידי משהו אחד, כי די בטעלעפאן אחד להוריד את האדם מדרכו, ונפילה זו מתאפשר על ידי חבר שנמצא בתוך הישיבה או בחור משייבה אחרת, ובדבר קטן יכול הבחור ליפול לשאול תחתית.

ועל ידי זה שהוא נעשה שקוע בעולם הטבע, נשכח ממנו לגמרי שהוא נכנס לברית על עונשין ושבועות נוראות. ועל ידי שכחה זו באים לידי 'לא יאבה ה' סלוח לו', שהשי"ת לא ניחא ליה שיהיה לו קשר ושייכות עמו.

גודל הזהירות מפני החמס

אנו מוצאים בתורה מפורש מה שהיה בדור המבול, ונאמר שם (בראשית ז, כג), 'וימח את כל היקום אשר על פני האדמה מאדם עד בהמה עד רמש ועד עוף השמים וימחו מן הארץ'.

על ידי מה הגיע להם עונש נורא זה, ע"ז נאמר בתורה (שם ו, יא), 'ותשחת הארץ לפני האלוקים ותמלא הארץ חמס'. שבני האדם גנבו ורימו זה את זה.

‘עול תורה’

אנו עומדים כעת בזמן שימי בין הזמנים ממשמים ובאים עלינו. ימי בין הזמנים יש בהם ימים שעלולים לגרום לביטול - והכוונה אינו רק לביטול תורה שאינם עוסקים בימים אלו בתורה, אלא שהם ימים שעלולים לבטל מהבחור ‘עול תורה’.

כשבחור אינו נמצא במצב של ‘שיעבוד’ שיש לו בין כותלי בית המדרש, הוא עלול לבטל מעליו כל השיעבודים שיש לו, שהוא נשכב לישון בשעה מאוחרת ומשכים בשעה מאוחרת, ויוצא להתפלל בשעה מאוחרת, ומסיר מעל עצמו כל עול וכל שיעבוד שיש בישיבה על בחור.

תיתי דסתר

יש לזכור שהימים הללו הם ‘ימי הרחמים והסליחות’, ימים שבהם צריך כל אחד להכין עצמו לדין. שכן כל המאורעות שיש לאדם במשך ימות השנה, כולם נכתבים ונחתמים בימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים. ואם כן, צריך כל אחד להכין עצמו כראוי לימים אלו.

בא לפני כי מלאה הארץ חמס מפניהם’. ומהו חמס, מה ששני בחורים צעירים מתוועדים יחד לעשות איזה מעשה רמאות וגניבה, לעשות מעשה רשעות, זהו חמס, על ידי גניבת ממון או גניבת דעת, זהו חמס. כשנכנסים למקוה מבלי לשלם, זהו חמס, ובזה מכינים מבול לעולם.

לנצל ימי התשובה באופן הראוי

אנו עומדים עכשיו בימי הרחמים והסליחות, הזמן של ‘דרשו ה’ בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב’ (ישעיה נה, ו), זמן שמסוגל לשפר הדרכים. אנו עומדים בתקופה וזמן שזקוקים לרחמי שמים, שהרי בכל שנה מתחדשים ל”ע כמה וכמה צרות ואסונות על בני ישראל. בכל שנה יש צרות נוראות, והגזר דין על הצרות נקבעים מראש השנה ועד יום הכיפורים.

אם חלילה האדם אינו חוזר בתשובה, שנשכח ממנו כריתת הברית, הרי שיבוא חלילה למצב של ‘לא יאבה ה’ סלוח לי’. ואם כן מה לו לצפות לימי הדין, כי אם אינו מנצל את ימי הרחמים והסליחות, מה יש לו לחכות ולקוות מימי הדין.

על כל בחור להתבונן במחשבתו, הנה מתקרבים עכשיו ימי בין הזמנים, ימים שבהם הוא עלול לבטל מעצמו כל עול, אבל צריך הוא להתבונן, שמאחר שהימים הללו הם ימי ההכנה ליום הדין, איך יתכן שימים אלו יהיו עבורו ימי פריקת עול, הלא ימי הדין מטילים עול על האדם, וזה תרתי דסתרי, או שבחור מכין עצמו לבין הזמנים ל'פריקת' עול, או שמכין עצמו בימי הדין ל'קבלת' עול.

לחיות עם כריתת ברית

כל אחד יודע שבימי בין הזמנים יש מצב של פריקת עול ולא של קבלת עול. וצריך שכל אחד יתבונן, כיצד יתכן שיקום בימים אלו בשעה שמונה ומחצה ונעמדים לומר סליחות, הלא אין לך ליצנות גדולה מזו, או שאומרים סליחות או שקמים בשעה מאוחרת.

לכן כל מי שיש בו רוח אמונה, ומאמין שימים אלו הם ימי הדין, ומאמין שהשי"ת כרת ברית עם כל אחד מישראל, ומאמין בתורת משה שיש מצב שאפשר להגיע לידי 'לא יאבה ה' סלוח לו',

מוטל עליו **לחיות** עם כריתת ברית, לחיות מתוך אחריות, ובמיוחד בימי הדין, כדי שלא יגיע לידי 'לא יאבה ה' סלוח לו'. כי מי שחי בימים אלו מתוך קרירות, זה חלילה מעורר בשמים הנהגה של 'לא יאבה ה' סלוח לו'.

פריקת עול - סתירה לכל המהות של ימי הדין

צריכים לנצל הימים האלו שנשארו לתשובה ולהתגברות והתחזקות במעשים טובים, שלא ישב שום בחור בביתו בימים אלו, אלא שיש לכל אחד לשעבד עצמו. לפי שפריקת עול זהו סתירה לכל המהות של יהודי ולכל הענין של הימים נוראים.

על ידי מצב של פריקת עול באים חלילה למצב של 'לא יאבה ה' סלוח לו', לפי שאומר לעצמו 'שלום יהיה לי כי בשרירות ליבי אלך'.

לקבל על עצמו החלטות טובות

כשרוצים ומבקשים לזכות בדין צריכים להתחזק בקבלת עול תורה ועול מצוות, להחליט החלטות להוסיף

נתיבות יושר - נצבים וילך

יג

בהתמדת התורה ולמעט בדברים בטלים. להתחזק בתפילה בכוונה, לברך ברכות בכוונה, ושההנהגה בין אדם לחבירו תהיה באופן הראוי.

יש להדר בכיבוד אב ואם, ולבוא לידי התעוררות לתשובה, לעקור את מעשי התעותעים שעשה עד כה, ולקבל על עצמו תשובה ומעשים טובים.

ערב ר"ח אלול תשמ"ז

כח קול השופר

שיחה לבני תורה, ובסופו דברי חיזוק לעמלי תורה מתוך

הדחק,

ובענין לימוד ת"ת במהרה ללא תערובת זרה

כוח השופר כשעלה משה לקבל
לוחות שניות

מלכיות וזכרונות על ידי השופר

אמרו בגמרא (ר"ה טו.), שהשי"ת

מבקש מבני ישראל
"אמרו לפני בראש השנה מלכיות
זכרונות ושופרות, מלכיות כדי
שתמליכוני עליכם", השי"ת מבקש
מבני ישראל שימליכו אותו בראש
השנה. והוא מורה להם את הדרך
האיך להמליכו, שההמלכה תהא
על ידי 'אמרו לפני מלכיות', על ידי
אמירת פסוקי מלכיות.

"זכרונות, כדי

שיעלה
זכרונותכם לפני
לטובה, ובמה - בשופר". האמירה
של מלכיות, שבהם ממליכים בני
ישראל את השי"ת על ידי פסוקי
המלכיות, והאמירה של זכרונות,
שעל ידי כן יעלה זכרון בני ישראל
לפני השי"ת לטובה, וכל זה
מתעלה על ידי תקיעת שופר, על
ידי האמירה של פסוקי שופרות.

כתב הטור (ריש סי' תקפא), "תניא
בפרקי רבי אליעזר, בראש
חודש אלול אמר הקב"ה למשה,
עלה אלי ההרה, שאז עלה לקבל
לוחות אחרונות", שאז נתרצה
השי"ת לבני ישראל לאחר חטא
העגל, ונתעורר עת רצון גדול ועת
רחמים, לתת שוב את הלוחות
לבני ישראל, "והעבירו שופר
במחנה", כדי להודיע הדבר לכל
הכלל ישראל, "משה עלה להר".

וטעם ההודעה היה "שלא יטעו

עוד אחר עבודה זרה",
שהיה חשש שמא ישוּבו שוב
לנסיון שהיה בעת מעשה העגל,
שהשטן יביאם שוב לידי טעות,
וכדי שלא יבואו לידי כך, אספו את
כל ישראל על ידי השופר, והזהירו
אותם לבל יבואו לידי כך ע"י
שהודיעו להם שמשה עלה להר.

הלוחות שניות. וכן הקשו בבית יוסף ובב"ח: איכא למידק, שכבר הביא ראיה משופר שתקעו במדבר, ולמה ליה תו לאיתווי ראיה מאם יתקע שופר בעיר.

וכתבו לתרץ, משום דאיכא למידחי, דאף על פי שעל ידי שופר נמנעו ישראל במדבר מלחטוא, אינו מפני שהשופר מיוחד לכך, דהוא הדין אם היו מעבירין כרוז, היו נמנעים על ידו מלחטוא, לכך הביא מאם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו, דמשמע שקול השופר גורם להחריד את האדם מפחד ה' ומדהר גאונו, שיש כוח בקול השופר, וכי קול השופר השפיע על בני ישראל, באופן שבאו על ידו לידי חרדה, ואח"כ מוסיף הטור שעוד יש כוח נוסף בקול השופר - להשקיט ולערבב את השטן.

וזהו ענין השופר שתוקעים בחודש אלול, שכן השי"ת נתן כוח בקול השופר, לעורר את ישראל לתשובה, ולערבב את השטן, ואין לנו השגה כיצד פועל הענין, כשם שאין לנו שום השגה כיצד מעט לחם מחזיק את האדם בחיים, וכשם שאין אנו מבינים כיצד נכשרת הבהמה על ידי השחיטה כהלכתה, ועל ידי כל

ויש להבין כיצד יישמרו ישראל מלבוא לידי טעות זו של מעשה שטן, על ידי ההודעה שמשעה עלה להר. הרי השטן יש לו החשבונות שלו ואת הדרכים שלו, והלא גם בלוחות הראשונות ידעו בני ישראל אימתי עלה משה רבינו להר, אלא שהשטן היה לו חשבון כיצד לערבב את ישראל, ושוב מה יתן ומה יוסיף קול השופר.

עוד כתב הטור בשם פרקי דרבי אליעזר, "והקב"ה נתעלה באותו שופר", שתקעו בראש חודש אלול כשעלה משה להר, "שנאמר (תהלים מז, ה), עלה אלהים בתרועה ה' בקול שופר, לכן התקינו חז"ל שיהיו תוקעין בראש חודש אלול בכל שנה ושנה", לזכר אותה התקיעה שתקעו בראש חודש אלול. ומלבד זאת התקינו שיהיו תוקעים "כל החודש, כדי להזהיר ישראל שיעשו תשובה", והשופר מעורר לתשובה, "שנאמר (עמוס ג), אם יתקע שופר בעיר וגו', וכדי לערבב השטן".

שני הכוחות שיש בקול השופר

ויש להבין מה שהוסיף להביא מהפסוק של היתקע שופר בעיר, מאחר שכבר הביא מתקיעת השופר שהיה כשעלה משה לקבל

מתעלים, בני ישראל מכירים שיש בורא עולם, (.... חסר בהקלטה).

על האדם להשיג מהו מהות חיייו, מהות חיי האדם אינו רק לעבור את שבעים שנותיו בעולם הזה, מהות חיי האדם מקושרים בו העליונים והתחתונים, שכן תכלית כל הבריאה הוא חיי האדם מישראל, עבור זה נברא כל הבריאה, בעליונים ובתחתונים, וכמו שדרשו חז"ל, בראשית ברא אלהים את השמים ואת הארץ, בשביל ישראל שנקראו ראשית, העליונים והתחתונים נבראו, רק מפני בני ישראל.

כאשר יתעורר האדם לדעת מהו תכליתו בימי חייו, לשם מה נברא, על ידי כן יבוא לידי תשובה, כשישיג מהו פנימיות האדם מישראל, מהו תורה ומצוות, הרי זה מעורר את האדם לתשובה, והרי זה מייסד את האדם שיעמוד על אדני אמת וצדק.

כוח קול השופר כשעלה משה למרום

בכוח קול השופר שתקעו בראש חודש אלול כשעלה משה רבינו לקבל לוחות שניות, על ידי

שינוי קטן נטרפת הבהמה, כמו כן אין לנו השגה בשני הכוחות שיש בשופר, אבל כך גילה לנו השי"ת על ידי עבדיו הנביאים הנאמנים ועל ידי חז"ל, שבקול השופר יש כח זה של 'העם יחרדו', ויש בו הכח לערבב את השטן.

וזה פשוט, שקול השופר יש בו הכוחות לפעול רק כשתוקעים בזמנים ובסדרים שתקנו חז"ל. אבל אם נתקע שופר מעצמינו, לא תהיה שום תועלת בדבר, שכל התועלת של קול השופר חלה רק על ידי התקיעות בזמנים שקבעו לו בתורה, או מה שנמסר על ידי חז"ל, כשתוקעים בראש השנה ובחודש אלול, או בזמן של צרה, כשיש צר הצורך את ישראל, או בזמני התעניות - בזמנים אלו יש בקול השופר שני כוחות אלו, הכוח של אם יתקע שופר בעיר והעם לא יחרדו, כי השופר מעורר את פנימיות הנפש הישראלית, ועוד יש בו הכוח לערבב את השטן.

ההכרה בכוח קול השופר

על קול השופר נאמר: "עלה אלהים בתרועה ה' בקול שופר", וענינו הוא, שבני ישראל

שיש בבריאה, וענין זה מוטל על כל אחד, לבא בחודש אלול לאמת שבבריאה, ולדעת התפקיד שיש לו בבריאה.

העת רצון שיש בעת התחדשות המלוכה

ומהו עבודת ראש השנה - עבודתינו בראש השנה היא, אמרו לפני מלכיות כדי שתמליכוני עליכם. פירוש - הן אמת שהשי"ת הוא מלך הארץ בכל ימות השנה, ואם כן מהו שתמליכוני עליכם, אלא פירוש שתמליכוני עליכם הוא שיקבלו ישראל את מלכות ה', ובראש השנה מחדש השי"ת את מלכותו בעולם.

וכשם שאצל מלך בשר ודם - להבדיל - יש זמן מסוים בו הוא מחדש את מלכותו, ובזמן זה הוא מתגלה לעם, ומקרב עצמו לעם באופן שיראו העם את כבוד המלכות, ועל ידי כן ומלכותו ברצון קבלו עליהם, וכמו כן ראש השנה הוא זמן התחדשות המלוכה, ומשום כן בזמן זה מתקרב השי"ת לכלל ישראל, כדי שיהיה "ומלכותו ברצון קבלו עליהם".

כן פעלו שלא יוכל השטן לשלוט בישראל. ועל זה נאמר עלה אלהים בתרועה ה' בקול שופר, כי כלל ישראל התעוררו על ידי קול השופר לבא אל האמת, שיש בורא עולם, ויש השגחה פרטית על כל נברא ביחוד, ויש תכלית בכל הבריאה, וכמו שאמרו חז"ל (סנהדרין לו א), חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם, על האדם להתבונן בחשיבותו, שכל העולם כולו כדאי לו להיווצר עבור כל אחד מישראל, ומזה הבינו את החשיבות של כל אחד מישראל. ועל ידי התעוררות זו שהיתה להם היה עלה אלקים, שכביכול השי"ת נתעלה, כי כאשר כלל ישראל מתעלים ומכירים בבורא עולם, על ידי כן נתעלה השי"ת, ובמה - בכח קול השופר.

מבואר בפרקי דרבי אליעזר שתקנו חז"ל שיתקעו בשופר כל חודש אלול, לפי שידעו חז"ל ברוח קדשם שחודש זה הוא זמן שהשופר יש לו הכח לפעול, הן לפעול על כלל ישראל שיתעוררו לתשובה, שיהיה 'העם יחרדו', ועוד כח יש בו לערבב את השטן בימים אלו.

חודש אלול הוא זמן בו יש לאדם הכוח לבוא לאמת

עוד מבקש השי"ת מבני ישראל, שיאמרו לפניו פסוקי זכרונות, כדי שיעלה זכרונם לפני לטובה, השי"ת מבקש מבני ישראל שינצלו כראוי את הזמן של התחדשות המלוכה, כדי שיעלה זכרונם לפניו לטובה.

ואמרו חז"ל, 'ובמה', כיצד יוכלו בני ישראל להעמיד עצמם לחדש את המלוכה, ולהזכר לטובה לפני השי"ת - 'בשופר', שעל ידי שבשעת תקיעת השופר בעיר יחרדו העם, על ידי כן יוכלו לחדש את המלוכה ולהזכר לפני לטובה, ולנצל כראוי את קדושת היום - על ידי כן יתקיים "עלה אלהים בתרועה ה' בקול שופר".

ואביתה תהלתם של ישראל על אף שפל מצבם

והנה כשמתבונן האדם במעשיו, כל אחד יודע מיעוט ערכו בעבודת שמים, ולואי שיזכה לשתי דקות ביום שיהיה כל כולו בלתי לה' לבדו, ולואי שתפילה אחת בשנה תהיה תפילה ראויה, ולואי שיברך האדם מאה ברכות בשנה כראוי.

ובר מן דין, איזה אדם אינו מוקף מכל צדדיו בכמה מיני צרות

בזמן שהמלך מחדש את מלכותו, ומתגלה לעם ומתקרב לבני העם, הרי זה עת רצון, שזהו זמן שהמלך חפץ בהתקרבות לעמו, לפי שהמלך חפץ שהעם יקבלו מחדש את מלכותו, ולכן בזמן זה המלך משפיע טובה על העם, וכמו כן השי"ת מבקש מבני ישראל אמרו לפני מלכיות כדי שתמליכוני עליכם, ועל ידי כן מתעוררת העת רצון.

חסד ה' שיום הדין הוא ביום התחדשות המלוכה

הקב"ה ברוב חסדו עם בני ישראל, קבע שיום הדין של הבריאה יהיה בזמן התחדשות המלוכה, שהרי באמת כאשר קבע השי"ת את הבריאה שיהיה בכל שנה יום אחד בו הוא דן ושופט את הבריאה, וכל באי עולם יעברון לפניו כבני מרון, הן היה יכול להיות שיום הדין יתקיים באיזה יום אחר בשנה, יום מן השורה, אבל השי"ת ברוב רחמיו וחסדיו קבע את יום הדין והמשפט שיתקיים ביום ההמלכה שלו, היום בו הוא מתגלה לבני ישראל ומקרב עצמו אליהם, שעל ידי כן הוא זמן של עת רצון.

שבעולם הזה שהם: **מְגֻלּוּמֵי גוֹשׁ, מְגֻרֵי גֵּזָא, מְדֻלּוּלֵי פַעַל, מְדֻלֵּי מַעַשׂ, וְהִיא תְהִלָּתָךְ.** וכן מאריך הפיוט ומפרש הדבר בכמה מיני אופנים.

וְכַךְ אנו אומרים בהמשך הפיוט: **אֲשֶׁר אֵימָתָךְ.** אימת השי"ת

היא על מלאכי מעלה שהם אומרים קדושה לפניו: **בְּפִתְחוֹ קְדוֹשׁ, בְּפִצְחוֹ בְרוּךְ, בְּצִדְדֵי אֲרָבַע, בְּצִנּוּפֵי שֵׁשׁ שֵׁשׁ, וּמוֹרָאָךְ עֲלֵיהֶם.** ואעפ"כ **וְאֵבִית תְּהִלָּה.** לא מהמלאכים, אלא **מִקְרוּאֵי עֵין.** מבשר ודם שנקראים אין, ובאמת שאין בהם מאומה, **מִקְרוּאֵי בְּחִנוּף.** שאחד חונף את חברו, **מִרְחֻקֵּי אֶמֶת.** מריקי צדק. **וְהִיא תְהִלָּתָךְ.** זהו תהילתו של השי"ת.

וּשְׁבִים ואומרים עוד: **וְאֵבִית תְּהִלָּה, מִבֶּשֶׁר וְדָם, מִהֶבֶל וְתָהוּ, מִחֲצִיר וְיֶבֶשׁ, מִצֵּל עוֹבֵר, וּמִצִּיץ נוֹבֵל, מִשְׁלִימֵי נֶפֶשׁ, מִפְּרִיחֵי רוּחַ, וּמַעֲפֵי חַיָּה, וְחִנּוּטֵי נִשְׁמָה, וּמוֹצִיאֵי יְחִידָה, וְנִשְׁמָעִים בְּדִין, וּמֵתִים בְּמִשְׁפָּט, וְחַיִּים בְּרַחֲמִים, וְנוֹתָנִים לָךְ פָּאָר חַי עוֹלָמִים, וְתַפְאֲרָתָךְ עֲלֵיהֶם.**

וְכַךְ אנו אומרים בפיוט זה: אמת הדבר שהשגה בהשי"ת יש לדרי מעלה, למלאכי מעלה, שעליהם מוטלת אימת הבורא

ה"י, שהתוכחה פוגעת בכל אחד, ואין לך בית שלא פגע בו מידת הדין, וכל אלה גורמות טירדות מרובות ומבלבלות את דעתנו ועל ידי כן יש לנו דין אנוסים במצבנו זה שאין אנו מכוונים את דעתנו לעבודת ה' כראוי.

כשמתבונן האדם במצבו

בשברון ליבו, הרי הוא חושב, כיצד יתקיים על ידו הענין של עלה אלהים בתרועה ה' בקול שופר, כיצד יהיה לו איזה שייכות לענין של תמליכוני עליכם, שאף שיאמר את פסוקי המלכיות, אבל איזה ערך יש בדבר, והלוואי שיוכל לכוין את פירש המילות בפסוקי המלכיות.

אבל זאת עלינו לדעת, בפיוט

ביום הכיפורים אנו אומרים: **אֲשֶׁר אֵימָתָךְ פִּירוּשׁ -** אימת הבורא, מוטלת **בְּאֲרָאֵלֵי אֱמֶן, בְּאֲבִירֵי אֱמֶן, בְּבִלְלֵי קָרַח, בְּבִדּוּדֵי קָרַח.** כל זה הם כינויים למלאכי מעלה, שאימת הבורא מוטלת עליהם, **וּמוֹרָאָךְ עֲלֵיהֶם** שרפי מעלה, האופנים וחיות הקודש, הם מכירים ויודעים בהדר גאווה.

אבל וְאֵבִית תְּהִלָּה, השי"ת

מבקש לקבל את ההודאה והתהלה מהאנשים השפלים

לקיים רצון הבורא בתורה ומצוות, לשם כך ברא השי"ת את כל הבריאה.

הסיבה לכך היא, שמלאכים יש להשי"ת עד אין מספר, אבל אין זה עיקר היחוס, שכן מה שהשי"ת מבקש את ההמלכה, אין זה משום שיש לו חלילה איזה צורך בהמלכה זו, כל ההמלכה היא לטובתינו, שאנו נכיר בהשי"ת, שנדע ונכיר שיש בורא לעולם.

וחשיבותם של ישראל לפני

השי"ת, הוא משום שאנו בעלי בחירה, ומפני כן אף שאנו במהותנו נמצאים במצב השפל של רחוקי אמת וריקי צדק, אבל המשהו אמת וצדק שיש בידינו, בזה אביתה תהלה, במעט זה חפץ השי"ת.

נמצאים כאן קיבוץ של בני

תורה, ציבור שרובם ככולם הקדישו את ימי חייהם לתורה, לעסוק בתורה בעצמם, ולהרבעת תורה לאחרים, וביניהם בעלי בתים שהם בגדר עושים תורתם קבע ומלאכתם עראי.

אנו נמצאים היום בעולם

שהרדיפה אחר הגשמיות אין לו שום גבול, בכל המובנים,

ברוך הוא, אבל השי"ת רוצה דווקא את התהלה של כלל ישראל, על אף כל חולשותיהם, על אף כל כשלונותיהם, וזוהי תהילתו של מקום, שבחו של הבורא אינו מתגלה במה שכל צבא מרום מכירים ומשיגים בגדלותו, אלא **ואבית תהלה**, ממה שגם בני ישראל שהם בשפל המדרגה, וכמו שמונה הפייטן, שהם מכירים שיש בורא עולם.

חשיבותם של ישראל - מצד שהם בעלי בחירה

ויש לנו להתבונן מהו מעלתם של ישראל, שבשבילם נברא העולם, והם התכלית של הבריאה, והם משלימים את הבריאה, על אף שהרבה פעמים הם נכשלים ועושים כנגד רצון הבורא. אכן מעלתם של ישראל היא, שיש להם כוח הבחירה, שיש להם הכוח לבחור בין טוב לרע, ואותו המעט שהאדם מתאמץ ובוחר בטוב, ועמל שלא ללכת אחר יצרו הרע, על ידי שלוחם בעצמו לעשות ולו מעט בקיום התורה והמצוות, שמתאמץ ולו במשהו בהוצאת ממונו או מזמנו בקיום המצוה או להמנע מלעשות הרע, כל מעשה קטן שעושה אדם מישראל כדי

עבדים. והתקנה למצב זה הוא, ומה ה' דורש ממך - והצנע לכת עם אלהיך, האופן הטוב לבני ישראל הוא לחיות מתוך פשטות.

זהו חסד ה', ואין זה מקרה, אלא הרי זה נעשה מתוך השגחת ה', שצורת חיי בני התורה הוא בצמצום ובפשטות, ובמידה מסוימת גם בעניות, בפסוק במשלי (לא, ל) נאמר, שקר החן והבל היופי אשה יראת ה' היא תתהלל, מהו שקר החן והבל היופי, אמרו חז"ל (סנהדרין כ.), שפסוק זה מדבר על הדורות בהם היה כלל ישראל מלא בתורה, ואמרו, שקר החן זה דורו של משה ויהושע, והבל היופי זה דורו של חזקיה, יראת ה' היא תתהלל זה דורו של רבי יהודה ברבי אילעאי.

אמרו עליו על רבי יהודה ברבי אילעאי, שהיו ששה תלמידים מתכסין בטלית אחת ועוסקין בתורה. כלומר שהחשיבות שהיתה בדורו של רבי יהודה בר עילעאי היתה במה שעסקו בתורה מתוך עניות נוראה, וזה חשוב אצל השי"ת יותר מריבוי הדורות שהיו בדורות הקודמים, כך מלמדים אותנו חז"ל.

כי כשם שריבוי הגשמיות מביא לידי ורם לבבך ושכחת את ה'

העולם פתוח היום בפני כל אחד, באופן שעל אף שהאדם מבקש להיות שומר תורה ומצוות, הרי הוא יכול ללכת עם רוח העולם, ולהיות נכלל בהרדיפה אחר הכבוד והממון, וברוך ה' שגם הבן תורה אינו עומד היום בנסיגות גדולים, באופן שלא יוכל להמשיך בדרכו ולהכנע לנסיגות.

דברי חיזוק לעמלי תורה מתוך הדחק

מעלת התורה שנלמדת באופן הצנע לכת

הנביא אומר (מיכה ו, ח): "הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אלהיך". בפסוק מבואר שרצון הבורא מבני ישראל הוא, והצנע לכת עם אלהיך.

הכוונה בזה הוא, שבתורה נאמר (דברים ח, יג-ד), שכאשר יכנסו בני ישראל לארץ ישראל יש חשש, שכאשר יהיה המצב של ובקרך וצאנך ירביון וכסף וזהב ירבה לך וכל אשר לך ירבה, על ידי כו יפלו למצב של ורם לבבך ושכחת את ה' אלהיך המוציאך מארץ מצרים מבית

מי שיודע כיצד לחיות מתוך עניות, הרי זה נאה ויאה, שעל ידי כן יזכה לאמת, התורה של מי שחי מתוך הצנע לכת, זהו התורה שהשי"ת חפץ בו, שהוא מה שה' אלקיך דורש ממך.

והנה יש בעולם כאלה שמזלזלים בבן תורה, ואינם מכירים בכבודם ובערכם של בני התורה, ובמה שנוגע לבני התורה, הרי זה נכלל בכלל "והצנע לכת עם אלהיך", ובודאי שמצידם של הסובבים את בני התורה מן הראוי היה שמצב הבני תורה יהיה מעולה בהרבה, שהיה על הסובבים להעריך את בני התורה ולתת להם את כבודם הראוי להם, להעמידם ברום המעלה, שכאשר בן תורה נכנס לבית המדרש, יש לעטרו בכבוד ויקר ולהושיבו כפי כבודו. אבל אילו היה הדבר כן, גם אז יש החשש שמא יבוא לומד התורה לידי ורם לבבך ושכחת את ה' אלקיך, שלא יהיה בגדר של "פרופסור לתלמוד".

לימוד התורה בטהרה ללא תערובת זרה

הבה נפרש ענין אחד. הנה יש היום מושג של פרופסור לתלמוד, אבל הרי תופש המשרה

אלהיך, כמו כן הוא גם להיפך, שמיעוט הגשמיות מביא לידי זכרון השי"ת וענווה. ולכן ומה ה' דורש ממך, והצנע לכת עם אלהיך, ואכן השי"ת קבע שבני התורה לא יבואו לכלל הנסיון של ורם לבבך ושכחת את ה' אלהיך, זהו חסד שעשה השי"ת עם בני ישראל, שבאופן זה נשאר התורה בכלל ישראל!!!

לפעמים יש שבן תורה מתאנח על מצבו, מה נשתניתי מהרופא, שהרופא לומד בסקוהל במשך עשר שנים, ומאז הרי הוא משופע בממון, וככל שהרופא לומד יותר, כן ירבה משכורתו וממונו, ואילו אצל בני תורה, ככל שמרבים לשבת וללמוד בכולל, כן ימעט פרנסתו... והאדם מתמיה לעצמו מהו טעם הדבר.

אבל האמת הוא שאכן כך הוא, כפי מה שיש באדם יותר תורה, הרי שיחד עם זה ישרור אצלו הפשטות והצמצום, וכמו שאמרו חז"ל (חגיגה ט:), היינו דאמרי אינשי יאה עניותא ליהודאי כי ברזא סומקא לסוסיא חיורא, יש יופי וחרן בעניות, והיא מתאימה ליהודי ובפרט לבן תורה.

אולם צריכים לדעת כיצד לחיות מתוך עניות, שמי שבועט בעניות אין זה נאה לו, אבל

ממנה, התורה והקדושה והאמונה,
צריך שיהיו כולו קודש

לכן, התלמיד חכם שהולך
ללמד בקאלעדזש, אף
שהוא מדמה שהוא עתיד להשיב
את העולם למוטב, אבל האמת
הוא שהוא יהיה הקרבן הראשון
ליפול שם, מפני שיש ערבוביא
בתורתו, והוא גרוע יותר מעם
הארץ שלא טעם טעם תורה מימיו,
ואין שייך וויכוחים עמו, מאחר
שלא טעם כלל טעם התורה, ועליו
מדברים, ואין שייך לנהל עמו
וויכוחים, כי זהו הרגש פנימי של
הנשמה, הרגש של הנשמה לדעת
מהו תורה, מהו האמונה, ומהו
האמת.

אנו מבקשים בסליחות, אל
תשליכנו מלפניך ורוח קדשך
אל תקח ממנו. לפעמים יש שבחור
צעיר או אברך הולך ללמוד
בקאלעדזש, לאחר שאביו ואמו
חשבו שעל ידי כן יהיה התוצאה
כך וכך. אבל אין זה כך, ההליכה
ללמוד בקאלעדזש **הרי זה בגדר**
השלכה מלפניך!!!! שהשי"ת
משליכו מלפניו, ועל זה אנו
מבקשים אל תשליכנו מלפניך ורוח
קדשך אל תקח ממנו, שקדושת
ישראל תשאר אצלנו בטהרתה.

שם הרי הוא תמיד עם הארץ גדול,
ולפעמים יתכן אצל אדם מחשבה,
שאילו היה תלמיד חכם הולך
ללמד בקאלעדזש, היה יכול
להחזיר למוטב אלפים מישראל.

אבל לא בזה חפץ ה', שכאשר
נתבונן במה שהיה בכל
ישראל בכל הדורות, החלק של
הכלל ישראל שנשארו אחוזים
בדרכי אבות, והעמידו דורות של
זרעא חיא וקימא של שומרי תורה
ומצוות, דבר זה היה רק בקהילות
שהיו כולו קודש, כי האמת הוא,
כשיושב אחד בקאלעדזש, או בכל
שם וחניכא דאית ליה, סופו מי
ישורנו, שכן קדושת ישראל שייך
רק כשהיא שמן זית זך, אבל אם יש
שם איזה תערובת, תורה כזו היא
בגדר של סם המות למשמאילים
בה, וזה המצב שיש אצל ההולכים
ללמוד שם. כי התורה אינה סובלת
תערובת, האמת אינו סובל
תערובת.

האמונה, הקדושה והתורה
הרי הם שמן זית זך,
ואין זה סובל תערובת, וזהו
המציאות. דרכו של שמן היא
שאינו סובל תערובת, כשמנסים
לערב שמן בדבר אחר אין הם
מתערבים. וכמו כן הוא ענין
קדושת ישראל וכל מה שמסתעף

שלא נפול למצב של זקנה, הזקן אין לו כוחות, שלא נהיה במצב זה שלא יהיה לנו הכוחות לעמוד בנסיונות, ועל זה אנו מבקשים אל תשליכנו במצב זה, כשאנו במצב של עת זקנה, ככלות כוחנו אל תעזבנו.

מעלת הבן תורה

כשיוצאים לעולם, ובפרט כשבן תורה יוצא לעולם, ורואה עולם שלם, בתים נאים, קאר'ס יפים, ורואה איך שאנשים מבזבזים מעות על כל הבלי העולם, ואילו הוא כשהוא צריך לקנות זוג נעליים או גרביים לאחד מבניו הרי הוא צריך להפוך במחשבתו כמה פעמים מהיכן יקח הוצאה זו, האם אכן כבר אי אפשר ללבוש בגד זה יותר ולכן צריך לקנות חדש, אולי עדיין שייך לתקנו באיזה אופן, וכשיוצא לרחוב הרי הוא רואה בתי מסחר וסטאר'ס מלאים בכל טוב, ואנשים קונים מכל הטוב, אנשים יוצאים ובידם כמה זוגות של נעליים, וזורקים את הישנים כשהם במצב שאצלו הרי זה עדיין ראוי ללבשם בשבת, והוא עדיין מלא מחשבות איזה הוצאה להוציא, אם יקנה לבנו הקטן בגד לשבת או נעליים

ואין זה נפקא מינה במי מדובר, אם בתלמיד חכם גדול או קטן, בצדיק גדול או צדיק קטן, כל זה אינו מעלה ולא מוריד, לפי שבכל מצב שהוא הרי זה בגדר אל תשליכנו מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממנו, ויש לדעת במה הדברים אמורים, שיהיה לנו הרגשה ותשוקה לאמת.

כשתלמיד הולך ללמוד בקאלעדוז

וכדומה, אין זה רק ההליכה לקאלעדוז, שהולך ללמוד שם, אלא זה ראייה כללית שלא זכה לסייעתא דשמיא, ואכן אפשר שיהיה לעשיר גדול, אבל הוא לא זכה לסייעתא דשמיא, זהו יסוד הדברים, ועל זה אנו מתפללים בכל עת, אל תשליכנו מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממנו.

בימי הרחמים אנו מתפללים ליזכות לסייעתא דשמיא,

כי אנו חיים בדור שיש לנו כוחות מועטים, ומי יודע אם נזכה להיאחז בקדושה, ועל זה אנו מבקשים ליזכות לסייעתא דשמיא. שהרי אמרו חז"ל על כוחו הגדול של היצר הרע כנגד האדם, שאלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו, ואנו מבקשים, אל תשליכנו לעת זקנה,

לשבת, ולפעמים נשבר ליבו מדבר זה.

השי"ת לטובת בני התורה, שלא ילכו אחר הבלי העולם הזה.

ועל זה אנו מבקשים, אל תשליכנו לעת זקנה ככלות כוחנו אל תעזבנו, שבשעה שהנסיגות הם בגדר של באו מים עד נפש, אל תעזבנו אפילו לרגע אחד.

אכן על הבן תורה לקיים מה שהשי"ת מבקש ממנו, שמירת תורה ומצוות כראוי, שיהיה קבוע בתורה, ושדיעותיו יהיו כראוי, ושההנהגות יהיו כפי מה שראוי לבן תורה, הן בעניני צניעות והן בשאר ענינים, שיהיה הכל כפי רצון הבורא, כפי מה שנמסר לנו דור אחר דור. שכן היצר הרע נשאר כפי מה שהוא, וגם התורה נשארה תורה, ורק האדם הוא זה שמשנתה, אבל מצוות התורה נשארו כפי שהיו, ולכן יש להזהר בכל עניני הצניעות והדיעות.

אכן בדבר זה יתחזק הבן תורה, עצם הדבר מה שזכה להיות מרביץ תורה או מחובשי בית המדרש, מאותם שזכו לקבוע כל עתותם לתורה, עצם דבר זה הרי זה סייעתא דשמיא גדולה, במה שזכה לעסוק בתורה כל שעותיו, והרי אין לך קדושה כלימוד התורה, והן שעל ידי זה הוא שייך למחנה בני התורה, ועל ידי כן הרי הוא נפרד ונבדל מהשפעות העולם הזה.

ובפרט התלמיד חכם שהוא מהחלק המובחר שבכלל ישראל, שיש לו השגה מהו תורה, ואם כן צריך כל אחד להעריך את חלקו, שנתנו לו מן השמים סייעתא דשמיא להיות מחובשי בית המדרש.

ואין לך מעלה גדולה ממעלה זו, לפי שהעולם הזה מלא השחתה, וכדי להנצל מהשחתה זו אנו מתפללים בכל עת אל תשליכנו מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממנו, על הבן תורה להכיר בגודל החשיבות והסייעתא דשמיא זכה לו, במה שמן השמים זיכוהו להיות מיושבי אהל, והדחקות - זוהי הדרך שהעמיד

ואיש אשר אלה לו ישתדל להרבות תורה בישראל, וידע כל בן תורה שההמשכה של הכלל ישראל שעובר דרכו אינו רק עליו ועל ובני משפחתו והד' אמות שלו, אלא יש לו אחריות על כל

וזהו ואביתה תהילה, והיא תהלתך, ואביתה תהילה הוא בעיקר מבני התורה.

שורש ימי הרחמים הוא מה שהשי"ת מתקרב לכלל ישראל, ומבקש מהם שתמליכוני עליכם, ויהי רצון שנזכה שיתעלה על ידינו שם שמים, שנזכה להתעלות לכבוד שמים, לשם שמים, ונזכה אנו וכל ישראל שיהיה התקרבות כלל ישראל להשי"ת, שיעלה זכרוננו לפניו לטובה, ונזכה לכתיבה וחתימה טובה.

כלל ישראל, שכן גם הרחוקים מהתורה - הרי שמעט היהדות שעוד נשאר להם, הרי זה בכח הבן תורה, שכאשר אדם כזה המרוחק מהתורה והמצוות, כשהוא יוצא לרחוב והוא רואה שומר תורה ומצוות, גם כשהוא מבטלו בעיניו, אבל משהו כבר נשאר אצלו, ויש לו איזה השפעה עליו.

מלבד זאת ידע הבן תורה, שעל ידי תורתו מתקיים תכלית ותפקיד הבריאה, שאצלם מלבד התורה, יש גם האמונה ושמירת התורה והמצוות ושמירת ד' חלקי שולחן ערוך, כראוי וכנכון.

זָכוּהַ וְזִכָּה אֶת הָרַבִּים, זְכוּת הָרַבִּים תִּלְוִי בּוֹ

היות שזכינו ב"ה והגליון השבועי מופץ בכמה ערים, יש הזדמנות למי שליבו חפץ לזכות את הרבים ולקחת חבל בהוצאות ההפצה של הגליון בעירו, ויבוא על שכרו.

אפשר לפנות למערכת חידו"ת של רבינו,
למספר טעלפאן 9 EXT 2290-854-718-1.

בברכה והערכה
מערכת החידו"ת של רבינו